

УДК 81'33:165.194

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/47-3-19>**Інна РОГАЛЬСЬКА-ЯКУБОВА,***orcid.org/0000-0002-7975-7801*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри лінгвістичної підготовкиДержавного університету інтелектуальних технологій і зв'язку
(Одеса, Україна) *iirya@ukr.net***КОНЦЕПТ ПОДОРОЖ ЯК СТРИЖЕНЬ РОМАНУ ОЛЬГИ ТОКАРЧУК «БІГУНИ»**

Стаття присвячена аналізу концепту «подорож», що виступає стрижнем, який об'єднує розрізнені фрагменти роману Ольги Токарчук «Бігуни». Унікальною рисою є те, що подорожі у творі відбуваються на трьох рівнях: зовнішній рівень стосується традиційного фізичного переміщення з одного географічного пункту до іншого, серед двох внутрішніх рівнів актуальною виступає «подорож» углиб людини через дослідження мертвого тіла, найменше уваги приділено аналізу свідомості, психологічних особливостей, що були описані лише на одному прикладі самої нараторки. На основі дослідження роману можна виокремити такі елементи концепту «подорож»: 1) суб'єкт, що подорожує; 2) дія; 3) засоби для здійснення подорожі; 4) причина; 5) мета; 6) час; 7) звідки – вихідний пункт; 8) куди – кінцевий пункт; 9) супутники; 10) наслідок. Завжди актуалізованими виявилися ядрові компоненти концепту, що стосуються суб'єкта подорожі, дії, мети. У сучасному постмодерністському дискурсі суб'єктом може виступати не лише людина, а й тварина чи предмет. У відповідь на численні дискусії літературознавців про подорож без мети у творах XXI століття можна сказати, що мета присутня в усіх фрагментах роману «Бігуни», але це може бути нелогічна, нераціональна мета, як, наприклад, власний неспокій, прагнення втекти від своєї нестерпної долі, бажання бути як усі. Периферійні фрагменти набувають наповнення в міру необхідності, подекуди посідаючи ключове місце, а іноді зникаючи взагалі. На транспортному засобі рідко наголошується, а на об'єктах, через які здобувають знання про внутрішню будову тіла, завжди зосереджена особлива увага, крім того, вичитується захоплення дослідника, його глядачів чи самої нараторки. Причини, що спонукають вирушати в подорож, характеризуються значною різноманітністю: від раціональних, прагматичних до нелогічних, безглузких і фантастичних. У романі змішуються часові площини, більшість подій належить сучасності, але наявні описи відкриттів XVII-XVIII століть. Географія вихідних пунктів досить різноманітна, але все ж таки більша частина мандрівників вирушає з Європи. Кінцевий пункт подорожі іноді позначається конкретним топонімом, але часто чітка локалізація не надається (острів, море, річка) через відсутність значимості. Для дослідників будови тіла «пунктом призначення» виступає певний орган, система, м'яз, сухожилля тощо. Часто мандрівники подорожують на самоті, надзвичайна важливість супутників представлена лише у трьох епізодах роману. Найважливішим результатом подорожі є здобуті знання, це трапляється у разі дослідження будови тіла. Стосовно фізичних подорожей рідко наголошується на результаті.

Ключові слова: концепт, картина світу, постмодерністський дискурс, ядро й периферія концепту.

Inna ROHALSKA-YAKUBOVA,*orcid.org/0000-0002-7975-7801*

Ph.D. in Philology, Associate Professor;

Associate Professor at the Language Training Department

State University of Intellectual Technologies and Communications

(Odesa, Ukraine) *iirya@ukr.net***THE CONCEPT OF TRAVEL AS THE CORE OF THE NOVEL "RUNNERS"
BY OLGA TOKARCZUK**

The article is devoted to the analysis of the concept of "travel", which serves as a core that unites the disparate fragments of Olga Tokarczuk's novel "Runners". A unique feature is that the travels in the work take place on three levels: the external level refers to the traditional physical movement from one geographical point to another; between the two internal levels is relevant "travel" deep into the human body through the study of the dead body. The least attention is dedicated to the conscious analysis, the psychological features that have been described in only one example of the narrator herself. Based on the study of the novel, the following elements of the concept of "travel" can be distinguished: 1) the subject who travels; 2) action; 3) means for travel; 4) reason; 5) purpose; 6) time; 7) from where – the starting point; 8) to where – the end point; 9) fellow travelers; 10) consequence. The nuclear components of the concept, which relate to the subject of travel, action, and purpose, have always been relevant. In modern postmodern discourse, the subject can be not only a person, but also an animal or an object. In response to numerous discussions by literary critics about the aimless journey in the works of the XXI century, we can say that the goal is present in all fragments of the

novel "Runners", but it can be illogical, irrational goal, such as their own anxiety, desire to escape from their unbearable fate, the desire to be like everyone else. Peripheral fragments are filled as needed, sometimes occupying a key place, and sometimes disappearing altogether. The vehicle is seldom emphasized, and the objects through which one acquires knowledge of the internal structure of the body are always given special attention, and the admiration of the researcher, his spectators, or the narrator herself can be read. The reasons that motivate you to go on a journey are characterized by a considerable variety: from rational, pragmatic to illogical, meaningless and fantastic. The novel mixes time planes, most of the events belong to the present, but there are descriptions of discoveries of the seventeenth and eighteenth centuries. The geography of the starting points is quite diverse, but still most travelers come from Europe. The end point of the trip is sometimes indicated by a specific place name, but often a clear location is not provided (island, sea, river) due to lack of significance. For the researchers of the organization of the human body, the "destination" is a specific organ, system, muscle, tendon, and so on. Travelers often travel alone, the extraordinary importance of fellow travelers is presented in only three episodes of the novel. The most important result of the trip is the knowledge gained, this happens in the case of studying the structure of the body. With regard to physical travel, the result is rarely emphasized.

Key words: *concept, picture of the world, postmodern discourse, core and periphery of the concept.*

Постановка проблеми. У культурі кожного народу існує набір актуальних понять, що концептуалізуються, а поряд з ними в колективній свідомості виявляються концепти, представлені в усіх національних картинах світу. Одним із концептів, однаково важливих для різних народів, є подорож, оскільки вона безпосередньо пов'язана з такими фундаментальними складовими основи картини світу поняттями, як рух, час та відстань (Гасанова, 2012: 83). І хоча ядро концепту почало формуватися ще в первісні часи з появою кочівників, зараз периферійні зони зазнають змін під впливом постійної трансформації навколишнього світу, а з ним і поведінки людей та системи їхніх цінностей. У наш час більшість людей має досвід подорожування, а не вибрані особи, як це було протягом століть. Значно змінилися цілі: частіше виїжджають кудись для відпочинку, а не через справи. Результатом можуть бути отримані враження, а не матеріальні об'єкти. У зв'язку зі змінами у світосприйнятті виникає необхідність аналізу структури концепту «подорож» у картині світу сучасної людини безвідносно до її національної приналежності.

Аналіз досліджень. Лінгвісти ХХІ ст. зверталися до аналізу концепту «подорож» у різних мовних картинах світу, на матеріалі написаних у різні періоди текстів. Пропонувалися підходи до аналізу цього непередметного подієвого концепту, що ґрунтувалися на особливостях досліджуваного матеріалу. А. О. Кошенкова характеризує «подорож» як концепт, «що має образну, поняттєву та ціннісну складові. Образною складовою є людина, що залишає будинок, розставання з близькими під час від'їзду та зустріч із ними під час повернення; поняттєвою складовою є поїздка або пересування пішки за межі проживання з певною метою; ціннісний – розуміння необхідності подорожі, позитивна або негативна оцінка побаченого чи пережитого в дорозі» (Кошенкова, 2010: 68). Ю. О. Козлова виділяє тільки поняттєвий і цін-

нісний компоненти: до першого належить поїздка або пересування пішки кудись, зазвичай далеко за межі постійного місця проживання, з науковою, освітньою, діловою, релігійною, спортивною та іншими цілями; до другого – розуміння необхідності поїздки, позитивна оцінка побаченого і пережитого в подорожі, негативна оцінка труднощів та небезпек у дорозі (Козлова, 2018: 171). У поняттєвому складнику, у ядрі концепту, Лю Цзюань виділяє такі ознаки: 1) пересування; 2) вихід за межі рідної місцевості, власного культурного простору; 3) вихід за межі постійного проживання; 4) із певними цілями; 5) зазвичай на далеку відстань; 6) образ дії – пішки або будь-яким транспортом (Лю, 2004: 9-10). Вказані ядерні компоненти залишаються незмінними в різних народів у всі часи, тому додаткових досліджень не потребують.

Увагу вчених привертають відмінні, периферійні складники концепту, що можуть бути в окремих картинах світу. Так, у записках китайських мандрівників конкретизуються такі компоненти: 1) мета; 2) суб'єкт подорожі; 3) середовище та умови; 4) підготовка до подорожі; 5) безпека в дорозі; 6) соціальні умови подорожі; 7) ставлення місцевих мешканців до мандрівника; 8) процес подорожі та її тривалість; 9) опис побачених країн, природи, населення, економіки, культури, звичаїв (Лю, 2004: 17). У сучасній картині світу елементи, що стосуються підготовки, безпеки та ставлення місцевих мешканців, не актуалізуються у зв'язку з розвитком цивілізації, задовільним матеріальним станом того, хто подорожує, незалежністю від ласки господарів. Якщо аналізувати компоненти, важливі для сфери туризму, на перший план виходять мета, місце відпочинку, суб'єкт мандрівки, його дії, транспорт, види подорожей (Гончарова, 2012: 61). У поетичній картині світу (на матеріалі грецької поезії ХХ ст.) виділено більше актуальних компонентів подорожі: «джерело (передумови подорожі), шлях, маршрут, мета, результат подорожі, перешкода,

засоби пересування, супутники, віддаль, багаж, речі, яких бракує, їжа та вода, зустріч, швидкість» (Кожуховська, 2017: 4).

Особливу увагу заслужила такий складник концепту «подорож», як мета, оскільки, залишаючись у ядрі, цей елемент змінив наповнення. Зараз цілями подорожей є відпочинок, релігія, ділові справи (Гончарова, 2012: 59-60), а якщо доповнити, то ще розвага, пізнання, туризм, війна та спорт (Козлова, 2018: 170). А в сучасному постмодерністському дискурсі наполегливо функціонує поняття подорожі без мети, «єдиним сенсом якого стає пошук своєї національної і культурної ідентичності» (Запорожченко, 2009: 11), пошук себе, свого «я», і це особливо притаманно культурі східних європейців.

Мета статті – дослідити особливості структури концепту «подорож», що є стрижнем композиції роману «Бігуни» сучасної польської письменниці, лауреатки Нобелівської премії Ольги Токарчук; з'ясувати актуальні в постмодерністській прозі компоненти концепту, їх ядерно-периферійне розташування й наповнення, виходячи з постфеноменологічної спрямованості твору.

Виклад основного матеріалу. Композиція роману «Бігуни» дуже складна: це колаж з розрізаних оповідань, внутрішніх монологів, уривків думок, цитат, дорожніх нотаток, записок на квитках, філософських сентенцій. Постійних героїв теж немає, кожен фрагмент стосується іншої особи. Єдиним об'єднувальним елементом і стрижнем роману є подорож: у творі всі перебувають у русі. Але Ольга Токарчук «намагається вхопити суть подорожі не так у фізичному, як у психологічному сенсі» (Warnke). Герої подорожують не тільки в просторі, пізнаючи нове, здобуваючи знання про світ, а й углиб себе, щоб зрозуміти свою суть. Унікальним є те, що зрозуміти себе прагнуть не через душевні зрушення, почуття, емоції (виняток становить лише експериментальне психологічне дослідження нараторки під час навчання), а шляхом вивчення анатомії тіла – мертвого тіла. Тож подорожі у романі відбуваються на трьох рівнях: зовнішній – фізичне переміщення з одного місця в інше, два внутрішні – аналіз своєї свідомості, дослідження мертвого тіла.

Актуальними в романі є такі елементи концепту «подорож»: 1) суб'єкт, що подорожує; 2) дія; 3) засоби для здійснення подорожі; 4) причина; 5) мета; 6) час; 7) звідки – вихідний пункт; 8) куди – кінцевий пункт; 9) супутники; 10) наслідок. У кожній описаній ситуації компоненти мають різний рівень важливості, деякі можуть бути зовсім не експліковані.

Суб'єкт подорожі представлений завжди, здебільшого це нараторка; друге за обсягом висвітлення місце посідає поляк Куницький, що подорожує Хорватією, островом Віс; далі росіянка Аннушка, яка їздить московським метро; моряк Ерик – керує поромом; моряки Петра І, що везуть анатомічну колекцію; доктори Верхен, Руїш і Блау – дослідники будови тіла; сестра Ф. Шопена – перевозить серце брата до Польщі. Деяким епізодичним персонажам не надано імен, вони характеризуються через мету своєї подорожі або через місце зустрічі з нараторкою (наприклад, жінка з іншої півкулі прилетіла до Праги й більше не зможе бути донором на рідному острові). До рівня суб'єктів належить кит, що з невідомих причин викинувся на берег Австралії, та пластикові пакети, які разом з вітром подорожують світом.

Фрагмент «дія», окрім ключових понять «іти, їхати, летіти, плисти», доповнюється елементами «везти» (серце брата, анатомічну колекцію), «возити» (американських туристів на екскурсії до північної Африки), «тікати» (африканський князь від нападників), «шукати» (новий острів), «досліджувати» (мертве тіло, свою душу).

Засобами для здійснення подорожі виступають: на фізичному рівні – літаки, автомобілі, кораблі (пором, барка), потяги (у т. ч. метро), диліжанс, верблюди, власні ноги; досліджувати риси свого характеру нараторці допомагають тести з психології; вивчення людського тіла відбувається за допомогою пластикових і скляних музейних експонатів, скальпеля для розтину мертвих, мумій, знайдених на складі анатомічного музею, мумії померлого kota, фотографій частин тіла. Під час опису подорожей різними країнами інколи не наголошується на транспортному засобі, якщо він не посідає ключового місця, а на об'єктах, через які здобувають знання про внутрішню будову тіла, завжди зосереджена особлива увага, крім того, вичитується захоплення дослідника, його глядачів чи самої нараторки. Отже, названий елемент концепту набуває додаткової конотації захвату, тоді як будова транспортних засобів жодного здивування й захоплення ні в кого не викликає.

Причини, що спонукають вирушати в подорож, характеризуються значною різноманітністю: від раціональних, прагматичних до нелогічних, безглузких і фантастичних. Цілком зрозумілою причиною поїздки Куницького островом Віс є пошук зниклої дружини й сина; поетка возить екскурсантів, бо за вірші не платять: «Kto wyżyje z wierszy?» (Tokarczuk, 2015: 120); африканський князь змушений тікати від численного війська нападників, а серб – від війни; сестра Ф. Шопена

виконує заповіт брата; дослідниця-біолог з Нової Зеландії летить до Польщі на прохання колишнього коханого зробити евтаназію, бо йому, важко хворому, знерухомленому, вже несила терпіти біль. Дізнатися таємницю будови й роботи внутрішніх органів – теж цілком логічна причина наукових пошуків у анатомії XVII-XVIII ст. Безглуздо видається причина подорожі автостопом в Ісландії під час заметілі двох молодих людей, які прагнули довести, що зможуть це зробити: «*uparli się, że przejadą z Reykjavíku do Isafjörður autostopem*» (Tokarczuk, 2015: 405). Нелогічно батькам нараторки вирушати в подорож, бо всі так роблять: «*wyjeżdżali po to, żeby wrócić. A wracali z ulgą, z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku*» (Tokarczuk, 2015: 11). До фантастичних причин належить прагнення вдівця жінки на ім'я Руд об'їхати всі географічні об'єкти з такою назвою, бо він відчуває там присутність померлої дружини: «*kiedy staje u stóp wzgórza zwanego Ruth, ma wrażenie, że ona wcale nie umarła, że jest, tylko inaczej*» (Tokarczuk, 2015: 348).

Виходять за межі раціонального сприйняття причини, що спонукали Ерика весь час подорожувати світом, спрямувати пором з людьми у відкрите море та Аннушку – покинути важкохворого сина й вести життя безхатченка. Ерик для себе пояснює, що його штовхає «*własny niepokój*» (Tokarczuk, 2015: 109). Існує думка, згідно з якою подорож відбувається тому, що в даний момент людині чогось бракує, і цей брак настільки гострий, що змушує нас іти (Idź...). Ерик, який «*usciekł ze swojego kraju, jednego z tych nijakich, płaskich i komunistycznych*» (Tokarczuk, 2015: 95), постійно відчуває незадоволення життям, і це почуття штовхає його на пошуки. Аннушка була вкрай вичерпана багаторічним цілодобовим догляданням за сином-інвалідом, не могла порозумітися із замкненим і збайдужілим до сім'ї після перебування на війні чоловіком. Її тимчасова втеча нагадує втечу від себе, своєї долі й приречена на невдачу.

Питання мети подорожі є одним з найбільш обговорюваних питань роману. У постмодерністському дискурсі виділяють два типи подорожей – ініціація й номада; для першої характерним є подолання перешкод, психічних чи фізичних бар'єрів, перехід до іншого соціального стану або стадії життя; а подорож-номада «передбачає випадіння із часу Циферблатів і входження у віддалений потік від повсякденності того, що відбувається» (Каратеева, 2007: 65). Спочатку люди були кочівниками, номадами. Їх змушували до цього обставини, боротьба за виживання. Але хіба цей стан

не був кращим для людини? Поселення – це нагромадження предметів (часто непотрібних) у великій кількості. Це нудьга і рутини, які незмінно вражають кожну людину через деякий час. Це відразу до ризику, любов до безпеки, будівництва стін і створення кордонів. Людина закривається в маленькому світі, створеному нею самою. Мандрівник може (а це і є його мета й бажання) пізнати весь світ, насолодитися його красою і різноманітністю (Idź...). Найважливішою рисою мандрівника є цікавість, саме ця ознака характеризує нараторку, Ерика, доктора Блау, 81-річного професора – знавця Греції. Другим варіантом трактування подорожі є відсилання до російської секти бігунів, нескінченних мандрівників XVII століття, члени якої вірили, що світ створений сатаною, який має найлегший доступ до людини, коли вона довго залишається на одному місці (Тугар, 2015: 23); прихильники цього вірування постійно перебували в русі, щоб уникнути нечистого. Представницею цього погляду в романі є замотана в лахміття жінка-безхатко біля московського метро, вона радить Аннушці забути свою адресу.

Постає питання, чи дійсно ключовим мотивом виступає подорож без мети взагалі чи тільки без раціональної мети. Адже нараторка подорожує, щоб зустрітися з іншими людьми: «*Celem mojej pielgrzymki jest zawsze inny pielgrzym*» (Tokarczuk, 2015: 25), дізнатися щось нове, пізнати себе через спілкування з іншими. Куницький прагне знайти дружину й сина, а в другому фрагменті – зрозуміти, де вона була. Жінка Олександра констатує належне утримання тварин у всьому світі. Африканський князь хоче зберегти життя; китаєць в Індії відкриває філію й відвідує дерево Будди; доктор Верхеєн поспішає на виставку доктора Руїша; дослідниця-біолог має допомогти колишньому коханому піти з життя; люди, що їдуть у визначений день на кладовище, хочуть відвідати могили родичів; сестра Ф. Шопена прагне поховати серце брата на Батьківщині. Мета «подорожей» вглиб мертвих тіл теж логічна – це прагнення знань; доктор Блау летить до вдови відомого вченого, щоб вивідати секрет сухого бальзамування мертвих тіл. Нераціональними є цілі подорожей Ерика й Аннушки: моряк шукає кращого життя, а жінка тікає від нестерпних умов, бо більше не витримує. Але мета, навіть прихована, у формі вторинної вигоди, є завжди.

Події, описані в романі, відбуваються в різні часи, найчастіше в кінці XX – на початку XXI ст., але більшість відкриттів у галузі анатомії здійснювалася в XVII–XVIII століттях, це відповідає реальності. У той же період моряки Петра I пере-

возять колекцію заспиртованих препаратів з Голландії до Петербурга, випиваючи дорогою рідину. У XIX ст. англієць Томас Кук, ідучи пішки до міста, щоб відвідати товариство тверезості, здогадується замовити потяг для всіх супутників, так з'являється бюро подорожей. У той же час помирає Ф. Шопен. Отже, хоч у романі є змішування часових площин, хронологізація подій досить реалістична.

Місця початку подорожі зазначені не завжди, вони різні (Стокгольм, Польща, Ісландія, Африка, Німеччина, Китай, Амстердам і село біля нього, Іркутськ, Москва, Сербія, Франція, Рейк'явік), але часто не мають ключового значення. Суттєвим місцем є острів в іншій півкулі, на якому тим, хто виїжджав, забороняється бути донором, щоб не псувати чистоту крові. Зробити смертельну ін'єкцію жінка летить здалеку, і, хоча місце не названо, можна зрозуміти, що це Нова Зеландія. Географія вихідних пунктів досить різноманітна, але все ж таки більшість мандрівників вирушає з Європи.

Кінцевий пункт подорожі іноді позначається конкретним топонімом (Монреаль, Відень, Амстердам, Петербург, Москва, Прага, Рим, Ісаф'юрд, Європа, Індія, Нова Зеландія, Австралія, Польща, Чехія, Греція, усі місця з назвою Руд), але часто чітка локалізація відсутня. Наприклад, Ерик керує пором на материк, на острів, а потім у відкрите море; певний чоловік їде шукати, де жили його пращури; жінка з Ісландії подорожує вздовж нульового меридіана; доктор Блау їздить у всі анатомічні музеї, а потім летить на неназваний острів до вдови вченого; у дитинстві нараторка прямує до річки. Назви місцевостей відсутні, коли не мають істотного значення, такі події можуть відбуватися де завгодно. Для дослідників будови тіла «пунктом призначення» виступає певний орган, система, м'яз, сухожилля тощо.

Здебільшого супутники ролі не відіграють, мандрівники подорожують на самоті. Цей фрагмент концепту актуалізується лише в кількох випадках: батьки нараторки подорожують сім'єю; Куницький шукає дружину з поліцією й місцевими мешканцями; Аннушка проводить якийсь час з бігункою; доктор Верхеєн вирушає до Амстердама зі своїм учнем; африканський князь тікає з десят-

ком малих дітей, якими вночі вкривається, щоб завжди бути молодим, а попередньо вбиває матір, що змусила вибирати між нею й дітьми, – у цьому епізоді супутники відіграють ключову роль.

Найважливішим результатом подорожі є здобуті знання, це трапляється у випадку дослідження будови тіла: доктор Верхеєн, вивчаючи свою ампутовану ногу, відкриває ахіллесове сухожилля; доктор Блау, побачивши забальзованого kota, що мав вигляд живого, переконався в існуванні засобів такого увічнення тіл. Завдяки вивченню своєї психіки, нараторка дізнається, який має синдром. Стосовно фізичних подорожей рідко наголошується на результаті: Аннушка повертається додому через хвилювання про сина; Ерика судять за відхилення порома від курсу; Куницький розлучається з дружиною через відсутність довіри; китаєць відчуває розчарування після відвідування дерева Будди; хворий поляк помирає від смертельної ін'єкції, позбуваючись таким чином фізичного болу; 81-річний професор помирає в Греції, яку любив і вивчав усе життя.

Висновки. Концепт «подорож» у романі Ольги Токарчук «Бігуни» виконує функцію об'єднувального стрижня для всіх епізодів. Ядро концепту, що включає інформацію про суб'єкт руху, дію, відстань і наявність мети, залишається сталим. У сучасному постмодерністському дискурсі дещо змінюється наповнення ключових елементів: суб'єктом виступає не тільки людина, відстань не обов'язково значна, з'являється ідея про існування подорожі без мети, але тут точніше буде сказати – без логічної, раціональної мети. Сама подорож може відбуватися не лише в географічних широтах, а й углиб душі чи тіла людини. Периферійні елементи, такі як засіб для здійснення подорожі, причина, час, вихідний та кінцевий пункти, супутники, наслідок, можуть в окремих випадках ставати особливо значущими й детально висвітлюватися, а можуть бути повністю проігнорованими через неважливість. Отже, дослідження концепту «подорож» залишається актуальним через зміну світогляду людства, можливі національні відмінності, а стосовно художньої літератури – також стильові особливості творчості різних авторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гасанова Э. Э. Восприятие концепта «путешествие» носителями английского и азербайджанского языков. *Вестник КГУ им. Н. А. Некрасова*. 2012. № 2. С. 83–86.
2. Гончарова Л. М. Концепт «путешествие» и его межкультурная представленность в рекламной коммуникации сферы туризма. *НИИР. Современная коммуникативистика*. 2012. № 1. С. 58–64.
3. Запорожченко Ю. Концепт подорожі в сучасному постмодерністському тексті (Ю. Андрухович, А. Стасюк). *Слово і Час*. 2009. № 7. С. 11–18.

4. Каратєєва Г. М. Концепт *подорож* у французькому постмодерністському романі: шляхи інтерпретації. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 9 «Сучасні тенденції розвитку мов»*. 2007. Вип. 2. С. 63–67.
5. Кожуховська Ю. В. Концепт «подорож» у новогрецькій поезії ХХ ст.: лінгвокультурний та етнолінгвістичний аспекти : дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2017. 248 с.
6. Козлова Ю. О., Николаева О. А. Сопоставительный анализ концептов «путешествие/travel» в русско-английском межкультурном пространстве. *Казанский вестник молодых ученых. Исторические науки. Сопоставительное изучение языков*. 2018. Т. 2. № 4 (7). С. 169–172.
7. Кошенкова А. А. Сопоставительный анализ языковых средств репрезентации концепта «путешествие» в немецком и татарском языках : дис. ... канд. филол. наук. Чебоксары, 2010. 249 с.
8. Лю Цзюань Концепт «путешествие» в китайской и русской лингвокультурах : автореф. дисс.... канд. филол. наук. Волгоград, 2004. 22 с.
9. Idź, biegnij, jedź: podróżowanie dla podróżowania w książkach Olgi Tokarczuk. URL: <https://mbp.opole.pl/wp-content/uploads/2019/12/Kat.-I-miejsce-1.pdf> (дата звернення: 11.12.2021).
10. Tokarczuk Olga *Bieguni*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2015. 456 s. URL: https://is.muni.cz/el/1421/jaro2009/PJ_06/Tokarczuk-Bieguni.pdf (дата звернення: 11.12.2021).
11. Trygar Krosno Barbara Post-fenomenologiczna narracja w powieści Bieguni Olgi Tokarczuk. *Proza nowa i najnowsza tematy i konteksty*. 2015. № 5 (10). S. 18–30.
12. Warnke Agnieszka Olga Tokarczuk, «Bieguni». URL: <https://culture.pl/pl/dzielo/olga-tokarczuk-bieguni> (дата звернення: 11.12.2021).

REFERENCES

1. Gasanova E. E. Vospriyatiye kontsepta «puteshestviye» nositelyami angliyskogo i azerbaydzhanskogo yazykov [Perception of the concept "journey" by native speakers of English and Azerbaijani languages]. *Vestnik KGU im. N. A. Nekrasova*, 2012, № 2, pp. 83–86 [in Russian].
2. Goncharova L. M. Kontsept «puteshestviye» i yego mezhkul'turnaya predstavlenost' v reklamnoy kommunikatsii sfery turizma [The concept of "journey" and its intercultural representation in advertising communication in the tourism sector]. *NIR. Sovremennaya kommunikativistika*, 2012, № 1, pp. 58–64 [in Russian].
3. Zaporozhchenko YU. Kontsept podorozhi v suchasnomu postmodernist-s'komu teksti (YU. Andrukhovych, A. Stasyuk) [The concept of travel in the modern postmodern text (Yu. Andrukhovych, A. Stasiuk)]. *Slovo i Chas*, 2009, № 7, pp. 11–18 [in Ukrainian].
4. Karatyeyeva H. M. Kontsept podorozh u frantsuz'komu postmodernist-s'komu romani: shlyakhy interpretatsiyi [The concept of travel in the French postmodern novel: ways of interpretation]. *Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 9. Suchasni tendentsiyi rozvytku mov*, 2007, Issue 2, pp. 63–67 [in Ukrainian].
5. Kozhukhovs'ka YU. V. Kontsept «podorozh» u novohrets'kiy poeziyi XX st.: linhvokul'turnyy ta etnolinhvistychnyy aspekty [The concept of "journey" in modern Greek poetry of the twentieth century: linguistic, cultural and ethno-linguistic aspects]. *Dis. ... cand. philol. science*. Kyiv, 2017, 248 p. [in Ukrainian].
6. Kozlova YU. O., Nikolayeva O. A. Sopostavitel'nyy analiz kontseptov «puteshestviye/ travel» v rusko-angliyskom mezhkul'turnom prostranstve [Comparative analysis of the concepts "travel / travel" in the Russian-English intercultural space]. *Kazanskiy vestnik molodykh uchenykh. Istoricheskiye nauki. Sopostavitel'noye izucheniye yazykov*, 2018, V. 2, № 4 (7), pp. 169–172 [in Russian].
7. Koshenkova A. A. Sopostavitel'nyy analiz yazykovykh sredstv reprezentatsii kontsepta «puteshestviye» v nemetskom i tatarskom yazykakh [Comparative analysis of linguistic means of representing the concept "journey" in the German and Tatar languages]. *Dis. ... cand. philol. sciences*. Cheboksary, 2010, 249 p. [in Russian].
8. Lyu TSzyuan' Kontsept «puteshestviye» v kitayskoy i russkoy lingvokul'turakh [The concept of "journey" in Chinese and Russian linguistic cultures]. *Abstract of diss. ... cand. philol. sciences*. Volgograd, 2004, 22 p. [in Russian].
9. Idź, biegnij, jedź: podróżowanie dla podróżowania w książkach Olgi Tokarczuk. URL: <https://mbp.opole.pl/wp-content/uploads/2019/12/Kat.-I-miejsce-1.pdf>
10. Tokarczuk Olga *Bieguni*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2015, 456 p.
11. Trygar Krosno Barbara Post-fenomenologiczna narracja w powieści Bieguni Olgi Tokarczuk. *Proza nowa i najnowsza tematy i konteksty*, 2015, № 5 (10), pp. 18–30.
12. Warnke Agnieszka Olga Tokarczuk, «Bieguni». URL: <https://culture.pl/pl/dzielo/olga-tokarczuk-bieguni>.